

Saraiķu ev. lūt. baznīca

Kad Saraiķu ev. lūt. baznīcai ir likts pamatakmens un kad tā ir sāкта celt, par to mums pagaidām precīzu ziņu nav. Divi zvani, kuri ir baznīcā, liecina, ka tas ir bijis 16. gadsimta beigās.

Zvani:

1. - 1594.g. ANNO Matias.
2. - 1602.g.

Baznīca

1700.g. – 1701.g. Ziemeļu kara laikā baznīca tika nopostīta. Bet 18. gadsimta beigās Grobiņas pilskungs Ilģu un Saraiķu dimtkungs Pēteris Jurģis Zigmunds Offenbergs līcis celt Saraiķu baznīcu "Dievam par godu un saviem Saraiķu ļaudīm par labu", un tā baznīca atjaunota un iesvētīta 1798. gada 17. oktobrī. Baznīca celta no laukakmeņiem, bez torņa (200 sēdvietas). Tā pieder pie **mūru baznīcām**, kuru arhitektūrā izdalāma divos variantos:

- ❖ arhaiskās beztorņa baznīcas (Ilmajā, Ziemupē un Saraiķos);
- ❖ izplatītākās ar Kurzemei raksturīgo torni, kas piebūvēts draudzes telpas galā (Durbē, Grobiņā, Apriķos, Sakā, Vērgalē, Cīravā un citur).

Tās tika celtas laikā no 16.gs. beigām līdz 18.gs. beigām. Saraiķu baznīca remontēta 1888.gadā, piebūvēta sakristeja 1904.gadā, naudu piebūvei devusi kāda draudzes locekle – latviete, muiža – materiālus.

Altārglezna

Autors nav zināms. To Marija Vitke – Ilģu (pie Grobiņas) baronese, dāvināja 1904. gada maijā.

Soli

Latviskus solus pagatavojis galdnieks Fricis Jonass (varētu būt ap 1937.gadu), kurš dzīvoja tepat Saraiķos.

Mācītāji

- ❖ 1647.g. Grobiņas mācītāja adjunktam **Richteram** uzdots "pa vecam" katru ceturto svētdienu sprediķot Saraiķos.
- ❖ Gerhards Rembings (1633.g.-1695.g.) – Grobiņas iecirkņa prāvests, kā mācītājs kalpojis Grobiņās draudzē no 1685.g. līdz 1691.g.
- ❖ **J.M. Launics** Grobiņas-Saraiķu mācītājs.
- ❖ Viņa dēls **J. M. Fridrihs Launics** (1733.g. - 1832.g.) kā mācītājs un no 1823.g. bijis arī Grobiņas iecirkņa prāvests.
- ❖ Ziemeļ-Durbes mācītājs **Jānis Kristaps Baumbahs** bijis arī Grobiņas apriņķa prāvests, miris 1861.g.
- ❖ 1903.g. –1923.g. **Eduards Vikenbergs** (Wieckberg, 1866.g. - 1937.g.).
- ❖ 1923.g.-1929.g. **Jānis Kundziņš** (1891.g.-1967.g.).

- ❖ 1931.g.-1941.g. **Kristaps Valters** (1904.g.-1985.g.), darbu sācis jau kā vikārs 1929.g. Pļaujas svētkos, pēc ordinācijas 7.2.1931.g. kā pilntiesīgs mācītājs, darbu izbeidzis 14.05.1941.g.

Statistiski dati par 1938. gadu:
6000 draudzes locekļi,
kristīti 76, iesvētīti 55,
laulāti 430, apglabāti 50,
dievgaldnieki 1457 (24 %).

- ❖ 1941.g.-1944.g. **Roberts Āboliņš** (dz. 1918.g.).
- ❖ 1950. gados māc. **Aumalis**.
- ❖ 1960. – 1970. gados māc. **Dekšenieks**.
- ❖ 1980. gados māc. **Ilmārs Krieviņš**.
- ❖ 1990. gados māc. **Ozoliņš**.
- ❖ Un no 2002.g. maija sāk kalpot māc. **Mārtiņš Urdze** (dz. 1960.g.). Dzimis un uzaudzis Vācijā latviešu ģimenē. Latvijā ieradies 1995. gadā. Darbojas vēl Liepājas Krusta ev. lūt. draudzē, Diakonijas centrā.

Kori

Darbojās arī baznīcas kori, kurus 1920.-1930. gados vadīja skolotājs Grīnblats, vēlāk Veilands.

Žogs

Akmeņu krāvumu žogs, tāds ir arī Ziemupes baznīcai.

"Miežu" krogs

Blakus Saraiķu baznīcai atrodas mājas "Upītes". Senos laikos tas ir bijis "Miežu" krogs. Latvijā senāk, kur cēla baznīcas, tur bija arī krogs. Kad celts "Miežu" krogs, tas nav zināms. 1920. gados, kad Latvijā bija agrārā reforma un dalīja zemes, krogu savā īpašumā ieguva zemnieks Toms Ozols.

Karš un pēckara gadi

1944.gada beigās un 1945.gadā līdz kapitulācijai baznīcā vāciešiem bija noliktava. Altārglezna glabājās "Upīšu" māju bēniņos pie **Toma Ozola** (mājas līdzās baznīcai). Vācu laikos neko nelaupīja un neizdemolēja, neaiztīka arī baznīcas soļus. Bet kad ienāca padomju armija, baznīca tika pakļauta gandrīz iznīcībai. Tika izpostītas baznīcas ērģeles. Baznīcas lustru vēlākos gados nodeva muzejam, kur to pēc tam atguva. Baznīcā padomju laikos gribēja ierīkot gan klubu, gan noliktavas, bet tomēr izlēma, ka tādām vajadzībām tā ir par mazu. Bet bija mūsu pusē cilvēki, kuri domāja, cīnījās un uzturēja mūsu Saraiķu baznīcu. Varam pieminēt **Endolu, Veilandu, Bibi, Bunci, Lemboti, Drulli, Buividu, M. Lāci** un tagad to dara **Viguļu ģimene**.

Tādēļ vēlētos, lai šī baznīca turpinātu dzīvot nākošām paaudzēm. Šo baznīcu saglabāja, tā nepārvērtās drupās pat padomju laikos, kad reliģija bija noliegta (bija reizes, kad partijas sekretāri klausījās, ko mācītājs runā un kā notiek dievkalpojumi), kā tas ir daudzās vietās Latvijā, kur baznīcas ir jācēļ no jauna. 1998. gada oktobrī bija 200 gadu jubileja kopš baznīcas atjaunošanas sākuma, kurā piedalījās arhibīskaps Vanags. Kā skaistu dāvanu baznīca saņēma dziesmu grāmatas.

Dievkalpojumi un pasākumi draudzē

- ❖ Dievkalpojumi notiek vienu reizi mēnesī, katru trešo svētdienu, plkst. 11.00.
- ❖ Pārrunas par Bībeli un dzīvi vienu reizi mēnesī, katra mēneša pirmajā svētdienā, plkst. 10.00.
- ❖ Vienreiz gadā notiek arī kristāmo un iesvētāmo mācības.
- ❖ Kopš 2004. gada novembra draudzē darbojas svētdienas skola.

Kontakti

Draudzes priekšnieks:
Ainars Vigulis, t. 29825739

Draudzes mācītājs:
Mārtiņš Urdze, 28254886

Saraiķu
ev. lut.
baznīca